

HABERLER

Yazan: Yavuz

Okuyan: Yavuz-Sinem

- 1- TKP genel sekreteri Haydar Kutlu ile TİP genel sekreteri Nihat Sargın'ın TBKP'ni yasal olarak kurmak üzere Türkiye'ye dönme kararlarının yankıları sürüyor.
- 2- Çoğunluğu İstanbul'da bulunan 35 nakliyat ambarında grevde bulunan 550 nakliyat işçisi, işverenlerin uyguladığı yasadışı dayanışma lokavtına karşı da mücadele ediyor.
- 3- Türkiye Kürdistan'ı, Ankara ve İstanbul'da siyasi polis tarafından sürdürülen operasyonlarda gözaltına alınanların sayısı artıyor.
- 4- Hakkari'nin Uludağ ilçesine bağlı Şenoba köyünden Ömer Gün adlı Kürt yurttaş, kardeşinin iki yıl önce öldürülmesi olayı nedeniyle yetkililere verdiği dilekçeyle bir yıldır yanıt alamadığını belirterek, konuyu İnsan Hakları Mahkemesine götüreceğini açıkladı.
- 5- Kamu kuruluşlarından Sümerbank ve Petkim'in özelleştirilmesi yolunda ilk adım atıldı ve bakanlar kurulu bu kuruluşların toplu konut ve kamu ortaklığı fonuna devredilmesini kararlaştırdı.
- 6- S.B dışişleri bakanı Eduard Şevardnadze, önceden varılan Mutabakat gereği B.Amerika'da, başkan Regin ve Dışişleri bakanı Corc Şultz ile görüşmelere başladı.
- 7- Batı Avrupa'da Merkez Bankalarının pazardan ~~dolar~~ dolar satın alarak değerindeki istikrarı sağlamaya çalışmalarına rağmen, dolar değer yitimine devam etti.
- 8- S.Birliği Dışişleri bakan yardımcısı Yuri Voronsov, Irak'ı ziyaret ederek devlet başkanı Saddam Hüseyin ve Dışişleri bakanı Tarık ~~Hiyya~~ Aziz ile görüştü.
- 10- B.Amerika'nın bağlaşıkları İran'a yaptırım uygulamayı reddediyorlar.
- 11- İsrail'de yaşayan 700 bin Arabe karşı uygulanan ayrımcılık şiddetleniyor.
- 12- Nükleer silahlarla donatılmış bir Amerikan savaş gemisinin, İspanya'daki Amerikan deniz üssüne gelişi, üssün önünde yapılan yığinsal bir gösteriyle protesto edildi.
- 13- Ekim devriminin 70. yıldönümü yaklaşırken, Sovyet lideri Gorbaçov' büyük sosyalist ekim devriminin kutlandığı günlerde, Moskova'da bulunan olan sosyalist ülkelerin liderleriyle toplu olarak görüşecek.
- 14- Dünya sendikalar federasyonu genel konseyi perşembe günü Bükreş'te toplandı.
- 15- B.Amerika Dışişleri Bakan yardımcılarında Rozanna Rivey ile Ticaret bakanlığı üst düzey görevlilerinden R Franklin Vargo, sosyalist ülkelerle ticaretin geliştirilmesini istediler.
- 16- Kısa yorum.

GÜNÜN YORUMU

Yazan: Tahsin

Okuyan: Yavuz

Başlık: Seçim kampanyası ve yığınlar

YAZILAR

- 1- TDOO programı
- 2- Günün yorumu
- 3- Kısa bir yazı
- 4- Atina'da yapılan komünist partilerin bölgesel toplantısında, TKP adına yapılan konuşmanın bir özeti.
- 5- Nesnel eğilim birlik yönündedir başlıklı yazı.

Değerli yoldaşlar,

Hepinizi Türkiye komünistleri adına yürekten selamlarım. Artık gelenekselleşmiş gözüyle bakabileceğimiz ~~bu~~ bölgemiz partileri arasındaki ilişkilerin koordinatörlüğünü yürüten ve 3. konferansımıza evsahipliği yapan kardeş Yunanistan Komünist Partisi'ne içtenlikle teşekkür ederiz Yoldaşlar,

Bu toplantımız, son derece kritik bir dönemde yapılıyor. Bir yandan Reykjavik zirvesi ile başlayan süreç, somut sonuçlar vermeye adaydır. Orta ve kısa menzilli nükleer roketlerin kaldırılması konusunda Sovyetler Birliği ile ABD arasında ilke anlaşmasına varılmış olması, stratejik silahlarda nükleer silahlarda yüzde 50 indirimine gidilmesi perspektifinin ortaya çıkması, bundan kısa bir süre önce hayal bile edemeyeceğimiz gelişmelerdir. Deklarasyon taslağımızda belirtildiği gibi, insanlığın tarihinde ilk kez silahsızlanma yönünde adım atmaya yönelen bu gelişmeler, bütün barışsever güçlerin ortak eseridir. Ama en başta da Sovyetler Birliği'nin, öteki sosyalist ülkelerin çağımızın gereği olan yeni politik tarzı doğrultusunda, bu yolda yeni bir dinamizmle davranmalarının sonucudur. Bu süreçleri ilerletmek, günümüz gerçekleri ile ters düşen çatışma yanlısı askersel sanayi kompleksinin politikasını ve başlayan bu süreci geriye döndürme çabalarını boşa çıkartmak için mücadele, herhalde en önemli görevimiz olarak ortaya çıkıyor. Ortak deklarasyon taslağı belgemizde de ifade edildiği gibi, bu görevin yerine getirilmesi, gerek ülkelerimiz için gerek bölgemiz için, gerekse de ~~geni~~ geniş kapsamlı bir uluslararası güvenlik sisteminin yaratılabilmesi için yepyeni olanaklar açacaktır.

Dünya barışının korunması açısından dünya ~~katif~~ göre daha iyimser olmamıza neden olan bu perspektif bölgemiz için henüz söz konusu değildir. İsrail'in Filistin ve Lübnan halklarına saldırılarını yoğunlaştırdığı koşullarda, ABD başta olmak üzere NATO'nun önde gelen devletleri

II. Dünya Savaşı'ndan bu yana dünyanın hiçbir yerinde görülmedik ölçüde

Basra Körfezi'ndeki askersel varlıklarını artırıyorlar, İran-Irak savaşı tüm şiddetiyle sürüyor. Çatışmaların bölgedeki öteki devletleri de sarması ve savaşa ABD'nin de karışması, İran'a yönelik bir operasyona girmesi tehlikesi ortaya çıkmıştır. Bu durumun bölge çapında ve dünya çapında bir yangına yol açmasının önlenmesi, ortak deklarasyonumuzda yer alan önlemlerin hayata geçmesi, BM Güvenlik Konseyi'nin 598 No'lu kararının uygulanması, Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Şvarnadze yoldaşın getirdiği Körfez 'deki deniz ulaşımının güvenliğinin BM tarafından sağlanması için mücadeleyi herşeyin önüne almalıyız. Durum ciddidir. Bu toplantıdan, bu doğrultuda halklarımıza ve dünya kamuoyuna yönelik bir çağrı çıkmasını, hazır bulunan bütün kardeş partilerin bu doğrultuda kendi durum ve koşullarına uygun olarak kendilerinin belirleyecekleri biçimlerde bu ortak çağrı doğrultusunda eşzamanlı eylemlere yönelmelerini öneriyoruz.

Yoldaşlar,

Bölgemizde bu karmaşık ve tehlikeli durumun sorumlusunun kim olduğunu, ortak deklarasyon taslağımızda açıkça belirtiliyor. Emperyalizmin en saldırgan, militarist güçlerinin İsrail yayılmacılarıyla işbirliği içinde bölgemize yönelik politikalarının durdurulması, bu politikanın geriletilmesi, ivedi önlemler uğruna mücadelenin yanısıra, daha uzun vadeli çalışmaları da gerektirdiği inancındayız. O nedenle, önceki toplantılarda yaptığımız ortak saptamalarımız daha da derinleştirmek, bölge çapında ortak bir strateji geliştirmek için adımlar atmak, bunları her birimizin önümüze koyduğu politik görevlerle uyumlaştırmak bizce son derece büyük önem taşıyor. Böylesi ortak bir stratejinin doğru düğüm noktası ne olabilir, sorusuna biz şu öneriyi getiriyoruz: Her bir ülkenin, her bir halkın kendi geleceğini egemence, başka hiçbir devletin ya da gücün karışması olmaksızın belirlemesi, bölge devletlerinin ulusal egemenliklerinin ve bölge halklarının ulusal hak ve çıkarlarının bu temelde sağlanması. Emperyalizmin en saldırgan güçlerinin "böl ve yönet" taktiklerine ve bölgemizde din, mezhep, dil, ulus, ırk vb. ayrılıkları kışkırtarak uygulayageldikleri "destabilizasyon" politikasına

-4-

karşı bölge devletlerinin barış içinde yanyana yaşaması ve ortak güvenliği, karşılıklı haklara saygı, din-vicdan ve fikir özgürlüğü temelinde demokratik/istikrar ^{bir} politikasında ısrarcı olunması. Bu önerimizin, biryandan partilerin otoritesini güçlendirmeye, öte yandan da ortak deklarasyon taslağımızda yer alan öteki antiemperyalist, ulusal bağımsızlık, gelişme ve barış yanlısı güçlerle işbirliği olanaklarımızı artırmaya yardımcı olacağı kanısındayız. Bu doğrultuda ortak davranışımızın aynı zamanda bölge çapında yeni düşünce tarzının egemen olmasına ve dünya barışının korunmasına bölge güçlerinin daha fazla katkısını da sağlamaya yönelik etkileri olacağını sanıyoruz.

Yoldaşlar,

Konferansımız, Türkiye'de parlementer görünümü, otoriter, antidemokratik bir rejimin yerleştirilmesi dönemine denk düşüyor. 12 Eylül 1980 darbesinden sonra kimi politikacılara getirilen politik faaliyet yasağının Eylül 1987'deki referandumla kalkmasından sonra Özal hükümeti, parlamentodaki çoğunluğuna dayanarak antidemokratik bir seçim yasasıyla erken seçimlere gitme kararı aldı. Erken seçimler ~~öncesinde~~ demokrasi mücadelesi ülkemizde yeni bir sınavdan geçiyor. TKP'nin yasal muhalefet partilerinin seçim konusunda mutlaka ortak tutum almaları gerektiği, yoksa dünya çapındaki ve ülkemizdeki militarist güçlerin desteklediği ANAP iktidarında gedik açmanın mümkün olmayacağı saptaması, şu anda parlamentoda grubu bulunan burjuva muhalefet partileri tarafından da kavranmış gözüküyor. Partimiz, bu seçimler öncesinde tüm demokrasi güçlerini demokratik bir seçim yasası temelinde, baskıcı 1982 anayasasının feshedilmesi, demokratik bir anayasının yapılması, ortak adayların desteklenmesi ve mutlaka ortak tutum alınması temelinde ortak mücadeleye çağırdı.

Buna paralel olarak işçi grevlerinin, öğrenci hareketlerinin, kadınların çeşitli girişimlerinin, aydınların sorumlu adımlarının görüldüğü politik bir ortamda, biz, ülkemizdeki bütün sol güçleri, diyaloga, eylem birliğine, önyargılı tutumları aşmaya, tartışmalarımızı kalıpcılık

İhtika kurtarmaya, geistilik içinde yeni bir demokrasi kurulumu olgunlaşmasına katkıya gacırlıyoruz. Ulkemizde, Kurt halkına yonelik baskilar, kanli operasyonlar devam ediyor. Butun demokrasit gulerini bir an once bu kan dokmenin son bulmasi icin gaba gostermeye gacrlarken, kamuyunu Kurt ulusal sorununu anacak biriggi, demokrasit, adli ve Kurt halkinin temel haklarini de katliamlarla bir temelde gozuletilgee- gini gostermeye gacrlıyoruz. Amerikanci, gerici, millitarist gulerin ulkemize yonelik amaclari biriken birlesim, bize gure, halkimizin her bir bireyinin demokrasit koyletiller icinde demokrasit kazama micedlesine atilmasinin kosullarini hazirlamakla, butun muhalofet gug- lerinin ortak demokrasit temelilerdeki ortak micedlesinin saglanabilme- style olankidir. Demokrasit savunmanin, bir surekli gulerlerinin ayni zamanda antitemperyalist, antitekelci donusumlerin gulerini ve elbetteki sosyalizmin gulerini ortaya cikaracak gorusundeyiz.

Buyuk Etkim Sosyalist Devrim 70. yildonumu oncesinde yurutulmus micedles, iste bu temelilere dayaniyor. Sov yetler biriggi ise, bu gani yildonumun, Lenin'in varattigi gicinde, toplaman her katinda sosya- lizmin humanist gani butun kosullarila gelistirme seferberligi icinde karstiliyor. Bolsevik Partisi'nin onderligindeki Rusya emekgilerinin devrimci kahramanliklari, varattigi gacmlari gindi SBKP 27. Kongresi kararlari dogrultusunda, yine Sovyet emekgilerinin devrimci yenilen- meyi gerceklestirmek icin varattigi gacmlarinda yenden ete kemige burunuyor. Insanlik tarihinde yepyeni bir gac agan Etkim Devrim nasil butun dunyayi oydugu gibi ulkemizi de etkilemisse, O'nun devrimci gani temelinde bugun Sovyetler biriggi'nde atilan adimlar da gindiden ulkemize yansimaktadir.

Yoldaşlar,

Bu toplantimizdan kisa bir sure once, 7 Ekim 1987'de, partimiz

ile Tuzkuye igci Partisi ortak bir basiri toplantisi duzenleyerek, bir komunist partisi gaciri atinda birlesmekte olduklari

Bu agictir ki, alismalar...

Aşılabilir

komünist hareketin güçlenmesine, rolünün artmasına da yol açmakla kalmayacak, ülkemizde sol güçlerin birliğinin yeni boyutlar kazanmasına ülkemizin demokratik bir yenilenme yoluna kavuşmasına yeni bir ivme katacaktır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, komünizmin temel fikirleri çerçevesinde, yapıcılık, gerçekçilik, eleştiricilik, birleştiricilik ve demokratizmin daha bir dizi ögesiyle belirlenen çağdaş bir kimlikle ve ülkemiz komünist ve işçi hareketinin 1920'den bu yana bütün devrimci mirasına sahip çıkarak politik mücadelede yerini almaya hazırlanıyor. Bu, aynı zamanda, Türkiye'de komünist hareketi üzerindeki yasak zincirinin kırılması mücadelesinin yeni bir aşamaya girmesi demektir. TBKP, programı ve tüzüğü temelinde daha şimdiden legal çalışmaya aday olduğunu ilan ediyor. Partilerimizin ortak basın toplantısından kısa bir süre sonra aramızdan ayrılan TİP başkanı Behice Boran yoldaşın anısı önünde saygıyla eğilirken, bölgemizdeki kardeş partilerden bizim ^{bu} adımımızla dayanışmayı güçlendireceklerinden emin olduğumuzu belirtmek isteriz.

Uzlaşma!

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü arifesinde yapılan bölgemiz partilerinin 3. Konferansına biz, uluslararası komünist hareketin çeşitlilik içindeki birliğinin güçlenmesi yolunda önemli bir adım olarak bakıyoruz. Partimiz, dünya komünist hareketinin geçmişinde oluşmuş önyargıların aşılması için, zamanın ruhuna uygun işbirliği biçimlerinin bulunması, eşit haklı ilişkiler ve ortak eylemler temelinde güçlenmesi için elinden geleni yapmaya hazırdır. Bu toplantıya ve onun hazırlanması çalışmalarını sırasında getirdiğimiz daha kalıcı işbirliğine yönelik önerilerimizi, bunun ifadesi olarak değerlendirmenizi istiyoruz. Kardeş partilerimiz arasında daha kapsamlı bir enformasyon alışverişi, bunun kurumlaştırılması, bölgenin ekonomik gelişme sorunları, silahsızlanma ve işbirliği temelinde alternatif geliştirecek bir komisyonun kurulmasının yararlı olacağına inanıyoruz. Hiçbir hayalciliğe kapılmadan, yalnızca varolan olanaklarımızı tam değerlendirip değerlendirmediklerimiz sorusuna yanıt

vermemiz bile, bölge partilerinin bu doğrultuda yapacakları katkıyı kat kat artıracaktır, görüşündeyiz. Bunun aynı zamanda işbirliğine yönelmek istediğimiz diğer devrimci, demokratik ve barıştan yana güçlerle ilişkilerimize bir alternatif olmadığı, tersine bu ilişkilerimize olumlu bir katkıda bulunacağın inancındayız. Bu konferansımızda barış ve güvenlikten yana bölgedeki en geniş güçlerin kapsayan bir toplantı kararının alınmasının da yerinde olacağını düşünüyoruz. Bu toplantının konusu, "bölgedeki çatışma ve gerginlik kaynağı sorunlar ve çözüm yolları" olabilir.

İlginiz için teşekkür eder, hepinizle, bölgemizde halklarının geleceği için yiğitçe ~~mı~~ mücadele eden bütün güçlerle dayanışmamızı dile getiririz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Değerli Dinleyiciler,

İşçi ve emekçilerin yaşamı çekilmez boyutlar almakta. Bir yandan onların sömürü oranı artıyor. Büyük holdinglerin işçi başına elde ettikleri yıllık kârlar 4 ile 6 milyon lira arasında değişirken, öbür taraftan bununla da yetinilmiyor, Ozal hükümetinin üst üste yaptığı zamlarla reel ücretler geriliyor, zaten pamuk ipliğiyle bağlı olan satın alma güçleri kopacak düzeye geliyor.

Burjuva Basınında baş manşetlere çıkacak düzeye kadar gelen bu konu karşısında Ozal, gayet lakayt bir şekilde "Ekonominin doğrusu ne ise onu yapıyoruz" diyor. Ozal hükümetinin 'doğru' dediği ve yaptıkları artık kimseyi kandıracak durumda değildir. Boş vaatlere kanmanın, bekleyelim görelim demenin zamanı geçmiştir. İşçiler, emekçiler bunu kendi deneyimleriyle öğrenmişlerdir. Son aylarda gelişen grev dalgaları, direnişler 'hak verilmez alınır' sloganının hayata geçmesidir. Ozal hükümetinin bir 5 yıl daha iktidarda kalmasının ne demek olduğunu iyi bilen işçiler bugün ülkemizde gelişen nesnel bir sürecin habercisi olmaktadır. Son olarak metal işkolunda ~~alan~~ bulunan üç sendikanın da ek zam istemi için ortak tavır belirleme kararı bunun örneğidir.

Evet değerli dinleyiciler, ülkemizdeki nesnel gelişmeler birlik yönündedir. Ancak bu toplumsal eğilim herkes tarafından zamanında ve yeterince kavranabilmişmidir? Ne yazık ki hayır. Hem referandum öncesi, hem de daha sonra Özal iktidarının sırtını dayadığı tüm antidemokratik uygulamalara son vermek için tüm muhalefet güçleri tek tek mücadele vermiş olsada, ^(uv) hala bunun yeterli olmadığını anlayamamışlardır. ^(5. deşilendir. de zorluk) Bazı ~~siyasi çevreler birlikten yana gelişen bu toplumsal eğilimin karşısında durmaktalar.~~

ABD Büyükelçiliği tarafından ülkemizde yapılan seçim anketi büyük tepkilere yol açtı. Bu davranışı sadece iç işlerimize kabaca

müdahale olarak ele almak yeterli olmayacaktır. 80' aynı zamanda, ülkemizde gelişmekte olan ^{birlik} eğilimi ^{ai} görerek muhalefet güçlerinin arasını açmak ve birlikten yana her türlü çabayı boşa çıkarma girişimidir. Bu dönemde ~~birlik~~ gereksinimini görmezden gelmek, onu engelleyici tavır takınmak emperyalizmin, onun baş destekçisi Özal hükümetinin oyununa düşmek demektir.

Değerli dinleyiciler, toplumsal gelişmenin çıkarları tek tek siyasi çıkarlardan daha üstündür. Ve bugün toplumsal gelişmenin önündeki en büyük engel ^u Özal iktidarı, onun antidemokratik uygulamalarıdır. Demokrasi kanalından temiz düşüncelerin akmasını sağlamak, her şeyden önce bu kanalı tıkayan eskimiş, günümüze uymayan pisliklerden temizlemekle mümkün olacaktır. Bunu başarmanın yolu da birliktir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu yayınlımızda önce TD00 programımızı ve "Seçim kampanyası ve yığınlar başlıklı" günün yorumunu sunacağız. Yayınımızın ikinci bölümünde, kısa bir yazımızın ardından, Atina'da ^{li} yapılan komünist ^{le} parti ^{le}lerinin bölgesel bir toplantı ⁵ında, TKP adına yapılan konuşmanın ⁵ bir özetini ve "Nesnel eğilim birlik yönünderi" başlıklı ⁵ yazımızı dinleyeceksiniz.

30.10.

30. 10. 1987

----- TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni yasal olarak kurmak üzere Türkiye'ye dönme kararlarının yankıları sürüyor. Olay uluslararası basında da geniş ~~ki~~ ilgi görüyor. Çeşitli radyoların yanı sıra basın organları da olayı okuyucularına duyuruyorlar. Federal Almanya'da yayınlanan "Unsere Zeit" gazetesi ve Batı Berlin'de yayınlanan "Die Wahrheit" gazetesi Kutlu ve Sargın'ın dönüş kararlarını ortak duyuruyu özetleyerek okuyucularına iletiyorlar. Ayrıca İngiltere'de yayınlanan "Faynensiyıl Tayms" gazetesi de Ankara muhabiri Deyvid Barçard'ın imzasını taşıyan bir yazı ile olaya sayfalarında yer vermiş bulunuyor.

--- Çoğunluğu İstanbul'da bulunan 35 nakliyat ambarında grevde bulunan 550 nakliyat işçisi, işverenlerin uyguladığı yasadışı dayanışma lokavtına karşı da mücadele ediyor. Grevdeki işçilerin örgütlü olduğu Türk-İş'e bağlı Tüm-TİS sendikası tarafından yapılan açıklamada yapılan bütün uyarılara karşın işverenlerin dayanışma lokavtına karşı bölge çalışma müdürlüğünün sessiz kaldığı belirtildi. Mevcut yasalarda işçilerin dayanışma grevi yapmalarının olduğunu hatırlatan yasaklanmış ~~olduğuna dikkat çekilen~~ sendika yetkilileri, dayanışma grevi ~~yapmaya kalkışarak~~ işçilerin ~~tutuklanmasın~~ tutuklandığını, oysa işverenlerin ~~tutuklanmasın~~ grevdeki 104 işyeri yanı sıra, grevde olmadığı halde 115 işyerinde daha lokavt ilan etmiş olduk-
~~ların~~ larına dikkat çektiler.

XXXXXXXXXX

Bu arada yargıtay, Petrol-İş sendikasının bundan yedi ay önce 10 bin işçi adına yürüttüğü grevlerle ilgili olarak yerel bir mahkemede verilmiş olan kararı bozdu.Yargıtay'ın kararında, uyuşmazlık kapsamında bile olsa,grev yapılmayan ~~bir~~ işyerlerinde lokavt uygulanamayacağı ~~uygulanmış~~ hükme bağlandı. ~~Kararın~~ Yargıtay kararı gerek nakliyat işçilerinin, gerekse deri işçilerinin grevinde uygulanan lokavtların ~~yasal~~ mevcut yasalara bile uymadığının kanıtı oluyor.

--- Türkiye Kürdistanı, Ankara ve İstanbul'da siyasi polis tarafından sürdürülen operasyonlarda gözaltına alınanların sayısı artıyor. Ankara ve diğer bazı bölgelerde 1980 öncesinde bombalı saldırı, yangın çıkartma, yasadışı toplantı düzenleme iddialarıyla 15 kişi daha gözaltına alındı. ~~Bundan bir süre önce de İstanbul'daki bazı~~
~~kuruluşlar, olayların gerekçesi olarak bir kişi~~ Bir süre önce de İstanbul'da çok sayıda kişi gözaltına alınmış ve bir kişi de "Dev-Sol üyesi olduğu" gerekçesiyle, siyasi polis ekiplerinin açtığı ateş sonucu öldürülmüştü.

5

--- Hakkâri'nin Uludere ilçesine bağlı Şenoba köyünden Ömer Gün adlı Kürt yurttaş, kardeşinin iki yıl önce öldürülmesi olayı nedeniyle yetkililere verdiği dilekçeye bir yıldır yanıt alamadığını belirterek, konuyu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götüreceğini açıkladı. Ömer Gün, 1985 yılının Eylül ayında öldürülen kardeşinin katilleri hakkında hala bir işlem yapılmadığı gibi, cesedinin de kendilerine verilemediğini belirtti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Kamu kuruluşlarından Sümerbank ve Petkim'in özelleştirilmesi yolunda ilk adım atıldı ve bakanlar kurulu bu kuruluşların toplu konut ve kamu ortaklığı fonuna devredilmesini kararlaştırdı. Hükümetin kararı cumhurbaşkanı kenan Evren tarafından da onaylandı. Toplu konut fonunun, Sümerbank ve Petkim'in hisse senetlerini çeşitli bölümler halinde satışa çıkardığı bildiriliyor.

--- Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı Eduard Şevardnadze, önceden varılan mutabakat gereği Birleşik Amerika'da, Başkan Regin ve Dışışleri Bakanı Corc Şultz ile görüşmelere başladı. Görüşmelerde iki ülkeye ait orta menzilli füzelerin kaldırılması konusuna özel önem veriliyor. ~~Görüşmelerde ayrıca zirve~~ Görüşmelerde ayrıca zirve hazırlıklarının başlatılması, stratejik saldırı silahlarının yüzde 50 oranında azaltılması/^{konuları}ve iki ülke arasındaki ilişkilerin kilit sorunları ele alınıyor.

--- Batı Avrupa'da Merkez Bankalarının pazardan dolar satın alarak değerindeki istikrarı sağlamaya çalışmalarına rağmen, dolar değer yitirmeye devam etti. Dolar, Batı Alman Markı'ndan sonra İngiliz sterlini ve Japon yeni karşısında da değer yitirdi. Dolar, Japon Yeni'nin karşısında, İkinci Dünya savaşından bu yana en düşük düzeye indi.

nin değerinde
Hisse senetleri/ise Londra ve Nü York borsalarında kısmi bir yükselme görüldü.

Japonya Maliye Bakanı, Birleşik Amerika'nın bütçe açığını kapatmak için somut önlemler alınmasını istedi.

Japonya Maliye Bakanı, borsalardaki bunalımın ve doların düşüşünün ana nedeninin, Amerikan bütçesindeki açık olduğunu belirterek, Birleşik Amerika'nın bütçe açığını kapatmak için somut önlemler almasını istedi.

8a

30xEkim 2

Fransa Cumhurbaşkanı Mitteran da, Birleşik Amerika'nın ekonomisini düzene sokmasını istedi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Sovyetler Birliği Dışışleri Bakan Yardımcısı Yuri Voronsov, Irak'ı ziyaret ederek Devlet Başkanı Saddam Hüseyin ve Dışışleri Ba- kanı Tarık Aziz ile görüştü. Görüşmelerde iki ülke arasındaki ilişki- ler ve bölgede durum ele alında. Sovyetler Birliği Dışışleri Bakan Yardımcısı ~~Vana~~ Voronsov daha sonra Kuveyt ve İran'ı da ziyaret edecek.

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

10

30 Ekim

--- Birleşik Amerika'nın bağlaşıkları İran'a yaptırım uygulamayı reddediyorlar. Japonya'dan sonra İngiltere, İtalya ve Federal Almanya da İran'a ticari ambargo ~~kamuklaş~~ uygulanmasına karşı çıktılar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- İsrail'de yaşayan 700 bin ~~Araplar~~ Araba karşı uygulanan ayrımcılık şiddetleniyor ve politik hakları k daha da kısıtlanıyor. Başbakan İzak Şamir, yaptığı bir açıklamada Araplara, hiçbir durumda politik parti kurma izninin verilmeyeceğini söyledi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

--- Nükleer silahlarla donatılmış bir Amerikan savaş gemisinin, İspanya'daki Amerikan deniz üssüne gelişi, üssün önünde yapılan yığinsal bir gösteriyle protesto edildi. İspanya'daki tüm Amerikan üslerinin kaldırılması istendi.

Ekim Devrimi'nin 10. yıldönümünü kutlamak üzere Moskova'ya gidenler,

--- ~~E~~ Sovyet lideri Mihail Gorbaçov'ın, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin kutlandığı günlerde, Moskova'da bulunacak olan sosyalist ülkelerin liderleriyle toplu olarak görüşecek. Dışişleri bakanlığının yapılan açıklamaya göre , görüşmelerin, önceden belirlenecek ~~ke~~ belli bir gündemi olmayacak.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VEKALİ

--- Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Konseyi ~~toplantısı~~ Perşembe günü Bukreşte toplandı. ~~Toplantıda öteki sendikalar örgütleri ve yığın örgütleriyle diyalog konusu~~

Toplantıda dünyada barışın korunması ve silahsızlanma konusunda gösterilecek çabalar ile bu amaçla, öteki sendikal örgütler ve yığın örgütleriyle diyalog konusu ^{nun} ~~ele alınacak.~~ ^{iler} ~~ele alınacağı~~ açıklandı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TUS-TAV AKADEMİ

--- Birleşik Amerika Dışişleri Bakan Yardımcılarından Rozanna Rice-vey ile Ticaret Bakanlığı üst düzey görevlilerinden Franklin Vargo, sosyalist ülkelerle ticaretin geliştirilmesini istediler. Franklin Vargo Amerikan Kongresi'nin ilgili alt komisyonunda yaptığı konuşma-
da, sosyalist ülkelerle ticaretin gelişmesinin, Amerikan firmalarının çıkarına olduğunu söyledi.

16

16

30 Ekim

DD, şimdi sizlere eski NATO generallerinden Meyenfelt'in silahsızlanmayla ilgili olarak, bir ~~maxim~~ gazetecinin sorularına verdiği yanıtları özetleyerek sunmak istiyoruz. General Meyenfelt 1980 yılına kadar Hollanda Kraliyet Askeri Akademisi Komutanlığı yapmış, daha sonra emekliye ayrılmıştı. Eski NATO generali şimdi bir barış hareketinin, "Barış ve silahsızlanmadan yana eski NATO generalleri girişimi"nin başkanı bulunuyor. Bilindiği gibi bu hareketin içinde Federal Alman Gerd Bastiyan, İtalyan Nino Basti, İngiliz Alister Maki ve daha birçok eski NATO generali yer alıyor.

General Meyenfelt, Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika'ya ait tüm orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin bör soruyu şöyle yanıtlıyor:

"Bu olanaklıdır ve silahsızlanmanın başlatılmasında önemli bir

adımdır. ~~Silahsızlanma~~ Bu konuda bir anlaşmaya varılması herşeyden önce politik/olarak ^{çok} önemlidir. İşin askersel yanı ise ikincil öneme sahiptir. Çünkü bu füzeler, tüm nükleer silahların çok küçük bir bölümünü oluşturuyor.

Silahsızlanmanın başlatılabilmesi için herşeyden önce karşılıklı güven oluşturmak gerekir. Esas olan budur."

Meyenfelt daha sonra silahsızlanmada orta menzilli füzeleri tüm öteki nükleer silahların ve ardından da konvansiyonel silahların izlemesi gerektiğini söyledi.

Eski NATO Generali "silahsızlanmada nereye kadar gidilebilir" şeklindeki soruya da şu yanıtı verdi:

"Adım adım genel silahsızlanmaya kadar. Bu, buna paralel olarak yeni bir güvenlik anlayışının geliştirilmesiyle mümkündür. Biz

"Barış ve silahsızlanmadan yana eski NATO generalleri" olarak bu yıl içinde askeri stratejilerde ~~tem~~ köklü değişiklikler yapılmasını önereceğiz. Her iki askersel paktın stratejilerinin ~~savunmaya yönelik~~ saldırıya değil, savunmaya yönelik olmasını önereceğiz. Ve bu her iki pakt için de bağlayıcı olmalıdır. Bu adım, iki pakt arasında karşılıklı güvenin ~~sa~~ sağlanmasında belirleyici olacaktır sanırım. Şurası unutulmalıdır ki, ancak karşılıklı güven sağlanabilirse blokların kaldırılmasından söz edebiliriz.

Bu gerçekleşirse genel silahsızlanmaya doğru önemli bir adım olur ve öteki bölgeler için de örnek olabilir."

Eski NATO Generali ~~M~~eyenfelt sorulara yanıtlarını şöyle sürdürüyor: "Bizim düşüncemiz ~~ka~~ ilk bakışta hayalci gibi görünebilir. Örnek olarak Hollanda ile Belçika'yı düşünüyorum. İki ülke arasındaki

19

sorunların çözümü için askersel güce başvurmaya hiç mi hiç gerek yoktur. Zannederim aynı şey Avrupa'daki öteki ülkeler için de geçerlidir. Avrupa'da ülkeler arasındaki ilişkilerde ~~silahsızlanma~~ askeri gücün şimdi olduğu kadar önemli bir rol oynamayacağı bir durum yaratılabilir ve yaratılmalıdır.

Ordular ve silahlar çok az bir düzeye indirilebilir. Ve bu da, Birleşmiş Milletlerin faaliyetlerine yardımcı olmak amacıyla bulundurulmalıdır."

Eski NATO Generali Meyenfelt genel silahsızlanma ile ilgili olarak daha sonra şunları söyledi: "Genel silahsızlanma gereklidir ve bunun içine konvansiyonel silahlar da dahildir. Mevcut konvansiyonel silahların tahrip gücü o kadar fazladır ki neredeyse nükleer silahların tahrip gücüne eşittir.

Ve bu askersel olmaktan çok, politik sağduyu sorunudur. Silahlanmanın tehlikelerini bilen insanlar olarak bu sağduyunun yerleşmesi için çalışmak bizim görevimizdir.

Geçenlerde birçok tutucu kişilerle görüştüm ve anladım ki, onlar da silahsızlanma sorunlarına yeni bir düşünce tarzında yaklaşmaya, silahsızlanma yolunda adım atılması için çaba göstermeye hazırdırlar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SEÇİM KAMPANYASI VE YİĞİNLAR

bugünkü sağlıklı halden kurtarılabilir mi?

Bu seçim kampanyası demokratik bir duruma getirilebilir mi?
Evet, kurtarılabilir. Özal'ın erken seçim beklentisi ile, çıkarttığı anti-
demokratik seçim yasası ile, seçim kampanyasının hiç de demokratik
olmayan bir biçime soktuğunu hepimiz biliyoruz. Ama, yine de, bu seçim
kampanyası demokratikleştirilebilir. Nasıl? Her zaman olduğu gibi, yı-
ğınların, var olan mümkün olduğu kadar çok, mesleği profesyonel poli-
tikacılık olmayan insanın aktif katılımının sağlanmasıyla. Ama, seçim
kampanyasını sağ ıksız kılan sadece ANAP'ın Meclis'ten geçirdiği seçim
yasası değil. Bunun yanı sıra, başta iki tane Özal olmak üzere
iktidar partisi yöneticilerinin çıkışları, kimi gazetelerde yer alan
kamucuyu etkileyici haberler, var olan sözümne seçim tahminleri

de seçim kampanyasını sağlıklılaştırıyor, seçimlere daha antidemokratik bir ortamda gidilmesine yol açıyor.

Bütün bunları bir ölçüde engellemenin, seçim kampanyasını sağlıklı kılmanın tek bir yolu var: Bu kampanyada yığınların seslerini duyurmaları. Çeşitli biçimlerde örgütlenmiş halk kesimleri, bu seçim öncesinde, görüşlerini belirtmelidirler. Kendi istemlerini, seçim öncesinde dile getirmelidirler. Üstelik bunlar sadece şu ya da bu meslek grubunun kendi özel isteklerinden ibaret kalacak diye birşey de yoktur. Tam tersine, çeşitli halk kesimleri, örgütleri aracılığıyla, kendileri örgütlenerek, politik istemlerini, ^{daha insancıl bir} ~~demokrasiden, onurlu bir~~ Türkiye'ye ulaşmak için dıştındıkları istemleri ~~disiplinli ve~~ ^{ve} dile getirmelidirler. ~~Ya da başka~~ görüşleri olanlar bunu dile getirmelidirler. Bu, seçim kampanyasını

canlandıracak, renklendirecek, halkın da sesini duyduğu bir hale getirecektir. Herkesin, her kesimin görüş ve istemlerini dile getirdiği bir seçim öncesi ortam, kimin doğru söyleyip, kimin seçim balonları uçurduğunu açığa çıkaracaktır. Kendi istemlerini aktif dile getiren yığınlar karşısında, kamuoyu yoklaması diye yapılan şeyler ya da benzeri yöntemler beyin yıkama, insanları kendi çıkarlarına göremez hale getirme çabaları yaya kalacaktır. Sos. çıkaracaktır. Bu ise, sonuç olarak, halkın gerçek tercihinin seçimlerde daha iyi yansımalarının yolu değil midir?

Simdiye kadar bunun örnekleri verildi: Türk-iş'in işçi haklarını
savunan/~~çıkışları~~ ~~kıskırtmaları~~, İnsan Hakları ~~Derneği~~ ~~iki~~ derneğinin
~~rafı~~ ~~çıkartılması~~ ~~idam~~ cezalarını kaldırılması ve genel af
'çıkartılması için ~~yürütülen~~ kampanya yürütmesi, Eskişehir yöresi

pancar üreticilerinin, istemleri yerine getirilmediği takdirde önümüzdeki yıl pancar ekmeyeceklerini açıklamaları, İzmit Körfezinin temizlenmesi için 30 bini aşkın imza toplanması, İstanbul'un Bostancı semtinde oturanların, yeşil alana apartman yapılması izni verilmesi üzerine topluca mahkemede dava açmaları, kadın hakları için yapılan gösteriler, ~~xxxx~~ metal işkolunda Özdemir-iş, Çelik-iş ve Otomobil -iş sendikalarının birlikte ek zam talebinde bulunmaları. Bu örnekler daha uzatılabilir, D.D. Bütün bunlar, seçim kampanyasının ~~xxxxxxx~~ ^{daki} bazı vaatlerinin yerine getirilmesini ve kısır çekişmelerin etkisini azaltacak türden çıkışlardır.

Burada birşeyi daha hatırlatmakta yarar var: Yağın örgütleri ve yağın hareketleri, her grüsten insanı bir araya getirdikleri, belirli bir kesim xxxxxxx in ya da belirli ^{genel} amaçları benimsen ^{eye} lerinin

(kampanyasının)
 sistemlerini ~~xxxxxx~~ savunurlar. Bu ise, seçimlerin,
xx halkın sorunlarından uzak, dar
~~xxx~~ parti çekişmeleri şeklinde geçmesini bir ölçüde ~~xxxxxx~~
 engelleyici bir rol oynayacaktır.

(seçim öncesinde)
 Onun için, yineliyoruz: Yığınların, yığın örgütlerinin seslerini
 daha yüksek sesle ~~xxxxxx~~ duyurmaları, bütün antidemokratik koşullara rağmen, seçim kampanyasında halkımızın, ülkemizin çıkarlarının nerede olduğunun görülmesine yardımcı olacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

Tu'p'indesi

30.10.87/Kesul

3. delia önce haberlerimizden de izlemiş olduğumuz gibi. Değerli dinleyiciler, ~~bundan bir hafta önce~~, ~~22xx~~ 21-22 Ekim günleri arasında, Yunanistan'ın başkenti Atina'da, Doğu Akdeniz, Yakın ve Ortadoğu ile kızıldeniz bölgesi komünist ve işçi partilerinin bir toplantısı gerçekleştirildi. Artık gelenselleşen bu toplantıların üçünc^üsüne, Yunanistan komünist partisi ev sahipliği yapıyordu. Toplantıya, Türkiye Komünist Partisi'nin yanısıra, Afganistan Demok^uratik Halk partisi, Bahreyn Ulusal Kurtuluş cephesi, Kıbrıs Halkının ilerici partisi-AKEL, Mısır komünist partisi, İran Tudeh Partisi, Irak komünist Partisi, Yunanistan komünist partisi, İsrail komünist Partisi, Filistin komünist Partisi, Ürdün Komünist Partisi, Suudi Arabistan komünist partisi, Sudan komünist partisi, Suriye komünist partisi, Yemen Halkçı Birlik partisi ve öteki komünist ve işçi partilerinden temsilciler katıldılar.

görüştüğünde ise, aynı kategoride görülməsi gereken bu olayı, ^{uötr} bırakılması başka, ^{bu ket} (ifadelerle vermek gibi), artık geride ~~hıyarıklması~~ gereken, deyim yerindeyse ilkeliliklerden çağdışı, ~~ikkakıva~~ kaba yöntemlerden, (tutarsızlıklardan kurtulmanın zamanı çoktan gelmiş te geçmiştir. Bu yöntemler, ülkede ~~gerekli~~ ~~akıncılayış~~ ~~kendisinin~~ ~~her geçen gün~~ ~~herge~~ ihtiyacını her geçen gün daha da fazla hissettiren, karşılıklı hoşgörü, açıklık, ve diyalog havasını zehirlemekten başka bir sonuç veremez. Bu konuda ısrar edenler ise "Bulanık suda balık" avlamak isteyen güçlerin ekmeğine yağ ^{şöbör olma} ~~sürüyor~~ ~~sürer~~ ~~hi~~ ~~iler~~ suçlamasından , haklı olarak kurtulamazlar.

~~Biz~~ Komünistler özgürce çalışma hakkına sahip olsalardı, elbette kendi basında ~~ı~~larında söz konusu toplantıya ilişkin geniş, gerçeklere dayanan haberlere yer vereceklerdi. Böylece kamuoyu neyin doğru neyin ~~za~~ yanlış, neyin ülkeye yararlı neyin ~~ç~~anarlı olacağı konusunda, ~~kişinin~~ akıl öğretme

dayanıyor.

arttığı gerçeği gözönüne alınırsa, doğaldır, hatta zorunludur.

Burada önemli olan, tartışılması gereken, böylesi bir araya gelmeler değil, böylesi toplantılarda ne gibi yaklaşımların egemen olduğu, ne gibi kararların alındığı ya da sonuçlara varıldığıdır.

Bunu değerlendirmesi, ~~moyorumlaması~~ da, herkesin kendi bileceği iştir.

Bu konuda nasıl bir değerlendirmede bulunacağı, ne gibi değerlendirmelere gideceği ise, herkesin ~~kendixisidir~~, ~~xken~~ kendine kalmıştır.

Bu, kamuoyunun ^(bileceği) bir iştir. Ama öncelikle böylesi değerlendirme-
melere yardımcı olmak için, basının objektif haber verme ölçütlerine riayet etmesi, bir zorunluluktur.

Türkiyeli komünistler, ~~Yunan~~ Yunanlı, ~~yaxda~~ Kıbrıslı, ya da Fransız komünistlerle görüştüklerinde, "Rumlarla, Fransızlarla işbirlik işbirliği yapıyorlar" diye karalamalara gitmek, öte yandan, diyelim Özal, Yunanlı ~~politikacılarla~~, ya da Fransız politikacılarla

Öteyandan, ⁴¹⁾ ~~bir~~ ~~iki~~ Tercüman gazetesi gibi çevrelerin öteden beri başvurdukları bir yönteme de dikkati çekmek istiyoruz. Bu çevreler, ülkemiz in komünistlerin, başka ülkelerden komünistlerle bir araya gelmelerini, ~~serbest~~ görüş alışverişinde bulunmalarını, dünya ve bölge olayları üzerine değerlendirmelerde bulunmalarını, bir umacı gibi göstermeye çalışıyorlar. Oysa, biliniyor ki, günümüzde, hemen hemen tüm politik akımlar, benzer görüşleri paylaşan partiler, hangi ülkeden olursa olsun uluslararası forumlarda bir araya geliyorlar, çeşitli tebliğler sunup tartışıyorlar. Sosyal demokrat partilerin son Dakar toplantısı bunun bir örneğidir. ² ~~Yine~~ başbakan Özal'ın, ANAP'ın katıldığı, son muhafazakar partiler toplantısı bir başka örnektir. Bu tür toplantılar, dünyada karşılıklı bağımlılığın arttığı, iletişimin hızlandığı ~~ve~~ ~~ve~~ ~~ve~~ diyalog ve karşılıklı konuşma ihtiyacının her her her

Gerçi, konu, ^Türk basınında hiç günd me getirilmedi de denemez.
^Tercüman gazetesi, ["]sozkunusu toplantıyı birkaç ^{gün} üst üstüste haber
haline getirdi. Ne ki, bunlar ~~xxxxxx~~ ^{gazetenin} okuyucularını bilgilendirme
amacını taşıyan haberler olmaktan daha çok, çeşitli çarpıtmalar,
kaba ~~if~~ yorumlar ve karalamalarla dolu yazılardı. Bilmiyoruz, belki
tercüman gazetesi, okuyucularını, okuduklarını anlamayarak değerlen-
dirip yorumlamayete neğinde görmeyebilir, ~~xxxxxx~~ ^{açık} ~~xxxxxx~~ ^{bu tür} ~~xxxxxx~~ ^{sıfatlarla} ~~xxxxxx~~ ^{yorumlarla} aktarmaktan
bir yarar umabilir. Ancak, açık ki, bundan sonuç itibarıyla,
kamuoyunun objektif olarak bilgilenme hakkı ~~xxxxxx~~ zarar görmektedir.
Kaldı ki, gazete, olayı, olduğu gibi, gerçek belgelere dayanarak
aktarabilir, ardından ~~sütun~~ sütunlarında kendi görüşü doğrultusunda
yorumlara gidebilirdi. Böylece okuyucuları da, ~~kendi~~ ^{bu} haberi objektif
^{olçüler} içinde verilmiş bir olay ^(a) ^{konusundaki} yorumları da değerlen-
dirme ^{de bu tür} ^{70 gine} olanağına bulabilirdi.

Toplantıda bir araya gelen partiler, ~~bölge ve dünya barış~~ bölgede
ile
ve dünyada barışın ~~korunması ve~~ güvenliğini ~~artırılması na~~
ilişkin konuları görüştüler, aynı zamanda da karde ~~seçe~~ dayanışma
ve işbirliği çerçevesinde partilerinin faaliyetleri üzerinde bilgi
alışverişinde bulundular .

Bu toplantı, toplantıdan sonra yayınlanan ~~teklere~~ sonuç bildirisi,
ne yazık ki, Türkiye basınında, yeterince yer almadı. Oysa, ~~bölge~~
ülkemiz kamuoyunun
~~bölgemizde de etkili bir güç olan komünist ve işçi hareketinin~~ ,
dünyanın en sıcak yörelerinden biri olan bölgemizde de, etkili
bir güç olan komünist ve işçi hareketinin, ilgili sorunlara
yaklaşımı, ~~ülkemiz kamuoyunun ilgisinin çekmekteydi~~ bilmesi öğrenmesi,
herkesin yararına olacaktı. ~~Yıkarda~~ ~~Toplantıda dile getirilen~~
~~görüşlere katılınması katılmaması.~~

~~Toplantıya, eğer konu türk basınında hiç de gündeme getirilmedi~~
~~denemez.~~

konusunda, kendisi, özgürce, ve yeterince bilgilenmiş olarak karar verebilecekti.

Ne yazık ki, şimdilik böyle bir ortam yok. Ama, biz, bu iptiyaca biraz olsun yanıt verebilmek için, ~~xx~~ sözkonusu toplantıya TKP adına katılan Ali İleri'nin yaptığı konuşmayı geniş bir özet halinde sizlere sunuyoruz:

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI